

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 05, 2014

Nummer 5, 2014

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2014:455](#) 20-02-2014

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2014:1054](#) 06-02-2014

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2014:216](#) 04-02-2014

Rechtbank

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2014:985](#) 12-02-2014

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2014:155](#) 21-01-2014

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2014:200](#) 08-01-2014

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2014:689](#) 06-01-2014

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2013:6429](#) 27-11-2013

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2013:5231](#) 30-08-2013

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2013:6430](#) 17-07-2013

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 07-01-2014

Cusan en Fazzo/Italië

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 28-01-2014

O'Keeffe/Ierland

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 21-01-2014

Zhou/ Italië

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Schadevergoeding vanwege onrechtmatig handelen Jeugdzorg?

De minderjarige in kwestie is geboren op 19 januari 2011. Vierenhalve week na de geboorte werd hersenletsel geconstateerd, waarna een arts van het Universitair Medisch Centrum een melding heeft gedaan bij het AMK. Het AMK heeft de situatie voorgelegd aan de Forensische Polikliniek Kindermishandeling Utrecht, die in een rapport van 10 maart 2011 het vermoeden van kindermishandeling uitte. Het AMK heeft vervolgens op 15 maart 2011 een crisismelding gedaan bij de Raad voor de Kinderbescherming (verder: RvdK) met een verzoek tot het instellen van een onderzoek. Tevens heeft zij aangifte van kindermishandeling gedaan. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat de kinderrechter op 18 maart 2011 een voorlopige ondertoezichtstelling heeft uitgesproken en een machtiging uithuisplaatsing voor de duur van vier weken heeft verleend. Na onderzoek heeft de RvdK het verzoek tot een definitieve ondertoezichtstelling ingetrokken, omdat een dergelijke maatregel niet noodzakelijk bleek. Het verzoek tot definitieve uithuisplaatsing was al eerder ingetrokken aan de hand van bevindingen van Jeugdzorg over de veiligheidssituatie van de minderjarige bij een thuisplaatsing. De minderjarige verbleef sinds 14 april 2011 weer bij zijn ouders thuis. De ouders hebben op 7 juni 2011 een klacht ingediend bij de klachtencommissie van het Bureau Jeugdzorg over de houding en het gedrag van een AMK-onderzoekster. De klachtencommissie verklaarde de klacht gegrond. Volgens de klachtencommissie was bij de onderzoekster meer sprake van een beschuldigende dan een onderzoekende houding. In de onderhavige procedure vorderen de ouders Jeugdzorg te veroordelen tot betaling van een schadevergoeding. De kantonrechter oordeelt onder meer als volgt. Of Jeugdzorg, althans het onder Jeugdzorg vallende AMK, in het kader van het door haar uitgevoerde onderzoek, resulterend in een crisismelding aan de RvdK, onrechtmatig heeft gehandeld jegens de ouders, hangt af van de vraag of het AMK bij haar onderzoek en crisismelding de zorgvuldigheid in acht heeft genomen die mag worden verwacht van een professionele organisatie als het AMK. Wanneer op basis van een zorgvuldig onderzoek een crisismelding wordt gedaan, geldt naar het oordeel van de kantonrechter als uitgangspunt dat het recht van het kind op bescherming van zijn lichamelijke en geestelijke integriteit prevaleert boven de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van hen die bij de melding en het onderzoek betrokken zijn, ook als de vermoedens betreffende de kindermishandeling achteraf gezien niet kunnen worden

vastgesteld dan wel onjuist blijken. Dat de melding van het AMK in het onderhavige geval niet heeft geresulteerd in een definitieve beschermingsmaatregel, leidt dan ook niet tot de conclusie dat alleen hierdoor de melding door het AMK onrechtmatig is geweest. Volgens de kantonrechter was er een gerechtvaardigde indicatie voor de melding van de onderhavige situatie aan de RvdK. Gezien het spoedeisende karakter van de crisismelding kon bovendien niet van het AMK gevergd worden dat zij eerst verder had moeten kijken naar de mogelijkheden voor hulp in het vrijwillige kader. Gezien het vorenstaande is naar het oordeel van de kantonrechter niet komen vast te staan dat het AMK met betrekking tot de crisismelding onrechtmatig heeft gehandeld. Ook overigens is naar het oordeel van de kantonrechter niet komen vast te staan dat Jeugdzorg onrechtmatig heeft gehandeld jegens de ouders doordat een van haar medewerkers niet de zorgvuldigheid in acht heeft genomen, die mag worden verwacht van een redelijk bekwaam en redelijk handelend onderzoeker. Het ligt op de weg van de ouders om te onderbouwen dat de houding en het gedrag van de AMK-onderzoekster op een zodanige (beschuldigende) wijze heeft plaatsgevonden, dat deze benadering hetgeen gebruikelijk is in een situatie als de onderhavige, overschrijdt. De uitkomst van de procedure bij de klachtencommissie biedt hiervoor naar het oordeel van de kantonrechter onvoldoende aanknopingspunten. Het feit dat de klachtencommissie de klacht van de ouders gegrond heeft verklaard impliceert nog niet dat sprake is geweest van onrechtmatig handelen in civielrechtelijke zin. Een concrete valse beschuldiging aan het adres van de ouders is niet komen vast te staan. De door de klachtencommissie geconstateerde tekortkomingen in het handelen van de onderzoekster zijn bovendien niet van dien aard dat kan worden gesproken van onrechtmatig handelen waar enige schadevergoedingsverplichting tegenover dient te staan. De kantonrechter wijst de vordering af.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 30-08-2013

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2013:5231

Zaaknummer: K-423818 - CV EXPL 13-1441-E

Wetsartikelen: 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Vernietiging erkenning door niet-verwekker van de minderjarige: misbruik van bevoegdheid.

De minderjarige is geboren uit de beëindigde affectieve relatie tussen de man en de vrouw, maar werd – met toestemming van de vrouw – erkend door de nieuwe partner van de vrouw. De man verzoekt die erkenning te vernietigen, alsmede om vervangende toestemming voor erkenning van de minderjarige.

De rechtbank stelt voorop dat de man – als verwekker – niet om vernietiging van erkenning kan verzoeken op grond van artikel 1:205 BW. De verwekker kan de erkenning van de minderjarige echter wel aantasten door een beroep te doen op misbruik van bevoegdheid. In dat kader moet blijken dat de man om vervangende toestemming voor erkenning kon verzoeken, maar dit heeft nagelaten vanwege het misbruik van bevoegdheid. De rechtbank verwijst in dat kader naar de parlementaire geschiedenis van artikel 1:204 lid 3 BW. De rechtbank onderzoekt dan of de door de moeder verleende toestemming tot erkenning door de niet-verwekker slechts is gegeven met het oogmerk de belangen van de verwekker te schaden. Wanneer de verwekker niet, of niet tijdig, om vervangende toestemming kon vragen, geldt zelfs een minder strikte maatstaf. In een dergelijke situatie onderzoekt de rechtbank of de moeder, gelet op de onevenredigheid tussen de belangen van de verwekker bij de erkenning en de daartegenover staande belangen van de moeder, telkens in verband met de belangen van het kind, in redelijkheid tot het verlenen van toestemming aan de andere man had kunnen komen.

De rechtbank overweegt dat de man en de vrouw reeds in een vroeg stadium van de zwangerschap met elkaar hebben gesproken over de erkenning van de minderjarige door de man. Tot februari 2013 hebben partijen daarover met elkaar van gedachten gewisseld. Op 7 maart 2013 werd de minderjarige plotseling door de huidige partner van de vrouw erkend. Slechts enkele dagen voorafgaand aan die erkenning, deelde de vrouw aan de man mede dat zij aan hem geen toestemming verleende voor de erkenning van de minderjarige. De rechtbank oordeelt dan ook dat de man geen gelegenheid heeft gehad om stappen te ondernemen voor het verkrijgen van vervangende toestemming voor erkenning. De rechtbank toetst daarom aan de minder strikte maatstaf.

In dat kader overweegt de rechtbank dat de man en de minderjarige er belang bij hebben dat hun onderlinge relatie wordt erkend als een familierechtelijke betrekking. Daar hebben zij in beginsel ook recht op. Hoewel de huidige partner van de vrouw thans een aandeel heeft in de verzorging en opvoeding van de minderjarige, staat dit, naar het oordeel van de rechtbank, niet aan de erkenning door de man in de weg. Gezien het vorenstaande oordeelt de rechtbank dat de vrouw in redelijkheid niet tot het verlenen van toestemming voor erkenning aan haar huidige partner had kunnen komen. De handelwijze van de vrouw doet volgens de rechtbank ernstig vermoeden dat de vrouw haar huidige partner slechts toestemming tot erkenning heeft gegeven om de man zijn uit artikel 8 lid 1 EVRM voortvloeiende aanspraak op erkenning te onthouden. De rechtbank verklaart de erkenning van de minderjarige door de huidige partner van de vrouw nietig.

Na toetsing aan artikel 1:204 lid 3 BW, verleent de rechtbank de man vervangende toestemming voor erkenning van de minderjarige.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 12-02-2014

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2014:985

Zaaknummer: C/05/245774/ FA RK 13-12236

Wetsartikelen: 1:205 BW en 1:204 lid 3 BW

RECHTSPRAAK

Handelingsonbekwaamheid van minderjarige dievegge leidt tot vernietiging terugbetalingsregeling.

De minderjarige was werkzaam bij Hema en werd beschuldigd van diefstal tijdens dienstverband. De minderjarige bekende de diefstal. De waarde van de gestolen goederen en gelden werd geschat op € 11.500,-. Hema ontsloeg de minderjarige en kwam met de minderjarige een betalingsregeling overeen voor de terugbetaling van het bedrag van € 11.500,-. Bij brief van 1 december 2011 vernietigde de advocaat van de minderjarige de ontslagbrief en de afbetalingsregeling. De minderjarige was immers handelingsonbekwaam om dergelijke rechtshandelingen te verrichten. Hema vordert thans nakoming van de afbetalingsregeling, die zij met de minderjarige is overeengekomen.

De kantonrechter overweegt dat een minderjarige, mits hij met toestemming van een wettelijk vertegenwoordiger handelt, bekwaam is tot het verrichten van rechtshandelingen, tenzij de wet anders bepaalt (artikel 1:234 BW). Die toestemming had de minderjarige in het onderhavige geval niet. Uit artikel 1:234 lid 3 BW volgt evenwel dat de toestemming van de wettelijk vertegenwoordiger wordt verondersteld te zijn verleend, indien het een rechtshandeling betreft ten aanzien waarvan in het maatschappelijk verkeer gebruikelijk is dat minderjarigen van zijn leeftijd, deze zelfstandig verrichten. Daarmee doelt de wetgever op handelingen en transacties ten aanzien waarvan men ervaringsgewijs weet, dan wel in het handelsverkeer de ongeschreven regel bestaat, dat toestemming van de wettelijk vertegenwoordiger niet wordt gevraagd (Kamerstukken II 1992/93, 23012, nr. 3, p. 13).

De kantonrechter oordeelt dat het ondertekenen van een afbetalingsregeling voor een bedrag van € 11.500,-, geen rechtshandeling is waarvan in het maatschappelijk verkeer gebruikelijk is dat een minderjarige van deze leeftijd deze zelfstandig verricht, ook al wordt de minderjarige binnen twee maanden achttien jaar. De kantonrechter neemt bij zijn oordeel zowel de hoogte van het bedrag in aanmerking, alsook de omstandigheden waaronder de afbetalingsregeling tot stand is gekomen. De minderjarige werd immers door twee volwassenen geconfronteerd met de verdenking van diefstal. In het onderhavige geval mocht dan ook dat niet worden aangenomen dat een wettelijk vertegenwoordiger toestemming had verleend voor het aangaan van die rechtshandeling. De kantonrechter oordeelt dat de afbetalingsregeling met succes is

vernietigd bij brief van 1 december 2011. Daarmee is de grondslag aan de vordering van Hema komen te ontvallen. De vordering van Hema wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 21-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2014:155

Zaaknummer: 2195229 \ HA EXPL 13-849

Wetsartikelen: 1:234 BW

RECHTSPRAAK

Vaststelling hoofdverblijf minderjarigen in Spanje, ook al verbleven minderjarigen weer enige tijd in Nederland.

De ouders zijn gezamenlijk belast met het ouderlijk gezag over de minderjarigen. De moeder woont in Spanje en heeft de minderjarigen tweemaal, zonder toestemming van de vader, meegenomen naar Spanje. Inmiddels verblijven de minderjarigen weer enige tijd in Nederland bij hun vader. De moeder verzoekt thans het hoofdverblijf van de minderjarigen bij haar te bepalen en ten behoeve van de vader en de minderjarigen een contactregeling vast te stellen. De vader voert verweer tegen de verzoeken van de moeder en wil voortaan alleen belast zijn met het ouderlijk gezag over de minderjarigen.

De rechtbank onderzoekt welke beslissing haar, gelet op het belang van de minderjarigen, het meest wenselijk voorkomt (artikel 1:253a lid 2 aanhef en sub b BW). Onderzocht moet worden waar de minderjarigen zich in de toekomst, naar alle waarschijnlijkheid, het beste kunnen ontwikkelen en het meest in staat zijn om met beide ouders een goed contact te onderhouden. De Raad voor de Kinderbescherming adviseert het hoofdverblijf van de minderjarigen bij de vader te handhaven, omdat de minderjarigen het meest gebaat zouden zijn bij rust en stabiliteit. De rechtbank deelt die visie niet. Naar het oordeel van de rechtbank is van rust en stabiliteit in het leven van de minderjarigen thans geen sprake. De strijd tussen de ouders blijft almaar voortduren en de minderjarigen missen hun moeder. De minderjarigen willen graag bij hun moeder wonen en zijn momenteel erg verdrietig. Het enkele tijdsverloop kan volgens de rechtbank niet tot de conclusie leiden, dat de minderjarigen het meest zijn gebaat bij een hoofdverblijf bij de vader. In dat kader overweegt de rechtbank dat de vader niet in staat is gebleken om zich in de emotionele belevingswereld van de minderjarigen te verplaatsen. De vader stelt zich ook niet flexibel op in het mogelijk maken van contact tussen de minderjarigen en de moeder. Het gevolg daarvan is dat tussen de minderjarigen en de moeder inmiddels lange tijd geen contact heeft plaatsgevonden. De rechtbank vreest dat het contact tussen de moeder en de minderjarigen naar een onacceptabel niveau zakt, wanneer de minderjarigen bij de vader blijven wonen. Daarmee zijn de belangen van de minderjarigen niet gediend.

De moeder is daarentegen wel in staat gebleken om de belangen van de minderjarigen voorop

te stellen. Ook is de moeder in staat om aan te sluiten bij de emotionele belevingswereld van de minderjarigen. De moeder stelt een ruime contactregeling voor tussen de minderjarigen en de vader en zij is bereid om de helft van de daarmee gepaard gaande kosten voor haar rekening te nemen. Gezien het vorenstaande oordeelt de rechtbank dat de belangen van de minderjarigen het meest zijn gediend, wanneer de minderjarigen bij hun moeder in Spanje kunnen wonen. Op deze wijze wordt namelijk gewaarborgd dat de minderjarigen met beide ouders contact kunnen blijven houden. De rechtbank stelt ten behoeve van de minderjarigen en de vader een ruime contactregeling vast. Het door de vader verzochte eenhoofdig ouderlijk gezag wijst de rechtbank af.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 08-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2014:200

Zaaknummer: C-04-117283 - FA RK 12-1026

Wetsartikelen: 1:253a lid 2 aanhef en onder b BW

RECHTSPRAAK

Toestemming voor erkenning vernietigd vanwege misbruik van omstandigheden.

De minderjarige is geboren uit de beëindigde affectieve relatie van partijen. De man heeft de minderjarige erkend. Partijen hebben destijds ervoor gekozen dat de minderjarige de geslachtsnaam van de man zal hebben. De vrouw vordert thans nietigverklaring van de erkenning en de geslachtsnaamkeuze. Daartoe stelt de vrouw dat zij de man onder misbruik van omstandigheden toestemming heeft gegeven voor de erkenning van de minderjarige (artikel 3:44 BW). De door haar verleende toestemming is volgens de vrouw dan ook vernietigbaar.

De rechtbank stelt voorop dat het verlenen van toestemming voor erkenning van de minderjarige moet worden gekwalificeerd als een rechtshandeling. Een rechtshandeling is onder meer vernietigbaar, indien deze door misbruik van omstandigheden tot stand is gekomen (artikel 3:44 lid 1 BW). Van misbruik van omstandigheden is slechts sprake indien voldaan is aan de voorwaarden van artikel 3:44 lid 4 BW.

De rechtbank overweegt in dat kader dat de vrouw 19 jaar oud was toen zij zwanger raakte van de destijds 44-jarige man. De vrouw had op dat moment geen inkomen en zij woonde in bij haar grootmoeder. Het AMK deed toentertijd onderzoek naar de situatie van de vrouw en haar nog ongeborn kind. De vrouw verklaarde dat zij de man toestemming gaf voor de erkenning van de minderjarige, omdat de man haar deed geloven dat jeugdzorg de minderjarige anders van haar zou afnemen. Op grond van de door de vrouw gestelde feiten en omstandigheden concludeert de rechtbank dat de vrouw, als gevolg van bijzondere omstandigheden en haar kwetsbaarheid, ten opzichte van de man in een afhankelijke positie verkeerde. De rechtbank acht aannemelijk dat deze omstandigheden de vrouw ertoe hebben bewogen, toestemming te geven voor de erkenning. In dat kader weegt de rechtbank mee dat de vrouw haar toestemming voor erkenning gaf, vlak na de bevalling van haar kind. De man wist, of had moeten begrijpen dat de vrouw slechts toestemming verleende voor de erkenning, uit angst dat de minderjarige bij haar zou worden weggehaald. De rechtbank oordeelt dat de man in deze omstandigheden niet om toestemming voor erkenning had behoren te vragen. Door dat toch te doen, maakte de man misbruik van de omstandigheden. De rechtbank gaat ervan uit

dat de erkenning zonder deze omstandigheden niet tot stand zou zijn gekomen.

Voorts overweegt de rechtbank dat rechtsvorderingen tot vernietiging van een rechtshandeling in geval van misbruik van omstandigheden verjaren, drie jaren nadat deze invloed heeft opgehouden te werken (artikel 3:52 BW). Gebleken is dat de man de vrouw na de erkenning nog een aantal keer per week bezocht. De man mishandelde en bedreigde de vrouw. Pas in 2011 zag de vrouw de mogelijkheid om haar relatie met de man te beëindigen. De rechtbank is van oordeel dat de invloed die de man op de vrouw had, daarom pas in 2011 ophield te bestaan. De vordering van de vrouw was daarom nog niet verjaard, aldus de rechtbank.

De rechtbank overweegt voorts dat een erkenning, gedaan zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de moeder nietig is (artikel 1:204 lid 1 aanhef en sub c BW). De rechtbank vernietigt de door de vrouw gegeven toestemming voor erkenning, hetgeen tot gevolg heeft dat een rechtsgeldige toestemming van de vrouw voor de erkenning ontbreekt. De rechtbank verklaart de erkenning van de minderjarige door de man daarom nietig. De minderjarige krijgt op grond van artikel 1:5 lid 1 BW van rechtswege de geslachtsnaam van de vrouw.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 27-11-2013

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2013:6429

Zaaknummer: C/05/241554 / FA RK 13-11210

Wetsartikelen: 3:44 lid 1 BW, 3:44 lid 4 BW en 3:52 BW

RECHTSPRAAK

Aangaan geregistreerd partnerschap is relevante wijziging van omstandigheden. De man dient 50% van de aanvullende behoefte van de jongmeerderjarige voor zijn rekening te nemen. Vrouw en geregistreerde partner de andere 50%.

Bij beschikking van 14 september 2007 is de echtscheiding tussen de man en de vrouw uitgesproken en is overeenkomstig het convenant bepaald dat de man € 407,20 per maand moet voldoen in de kosten van de jongmeerderjarige dochter, met ingang van de datum waarop de echtelijke woning is verkocht en geleverd. De bijdrage in de kosten van levensonderhoud en studie van de inmiddels jongmeerderjarige beloopt thans ingevolge de wettelijke indexering € 463,93 per maand. De woning is op 21 november 2011 verkocht en geleverd. Bij de bestreden beschikking is bepaald dat de door de man te betalen bijdrage ten behoeve van de jongmeerderjarige met ingang van 1 augustus 2012 op nihil wordt gesteld. De jongmeerderjarige is van deze beschikking in hoger beroep gekomen. Haar grief richt zich tegen de overwegingen van de rechtbank met betrekking tot haar behoefte. Het incidenteel appèl van de man richt zich tegen de ingangsdatum. Met betrekking tot de behoefte van de jongmeerderjarige overweegt het hof dat op grond van artikel 1:392 jo. 1:395 BW een verlengde onderhoudsplicht geldt, ongeacht hun behoeftigheid. De jongmeerderjarige woont bij de vrouw en de geregistreerde partner van de vrouw en volgt een opleiding aan de Sporthogeschool. Voor de bepaling van de behoefte gaat het hof uit van de WSF-norm, gelet op de onvolledigheid van de door de jongmeerderjarige overgelegde overzichten en de betwisting door de man daarvan. Het hof becijfert de behoefte op € 657,34. (€ 754,09 minus basisbeurs thuiswonende student ad € 96,75.) Het hof houdt voorts rekening met de inkomsten welke de jongmeerderjarige verdient met haar bijbaan. Het hof acht het niet redelijk om ook nog rekening te houden met de door de man gestelde door de jongmeerderjarige ontvangen rente-inkomsten uit spaargeld. Het hof becijfert de aanvullende behoefte aldus op € 515,34 per maand. De vraag of een vermindering van de onderhoudsbijdrage op zijn plaats is, beoordeelt het hof aan de hand van de door de man gestelde wijziging van omstandigheden. De man heeft aangevoerd dat de vastgestelde betalingsverplichting niet meer aan de wettelijke maatstaven voldoet, nu hij op 7 januari 2011 is hertrouwd en zijn huidige echtgenote geen

inkomen heeft en deze in verband met gezondheidsproblemen in redelijkheid niet kan verwerven. Volgens het hof leidt deze omstandigheid niet tot een nieuwe beoordeling van de draagkracht van de man, nu gelet op artikel 1:400 BW de onderhoudsverplichting jegens de jongmeerderjarige voorrang verdient. Evenmin leidt de door de man gestelde stijging van zijn woonlasten tot een nieuwe beoordeling, omdat deze omstandigheid bij het sluiten van het convenant reeds voorzien was en er bovendien na de verkoop van de woning een aanzienlijk vermogen vrijkwam. Ook de stelling van de man dat de inkomsten van de vrouw zijn gestegen merkt het hof niet aan als een gewijzigde omstandigheid, nu er geen gegevens zijn overgelegd over het inkomen van de vrouw ten tijde van het sluiten van het convenant. Het feit dat de vrouw een geregistreerd partnerschap is aangegaan is naar het oordeel van het hof wel een omstandigheid die een herbeoordeling van de draagkracht rechtvaardigt. Door het geregistreerd partnerschap ontstaat er immers een onderhoudsverplichting van de geregistreerde partner jegens de jongmeerderjarige. Ten aanzien van ieders draagkracht oordeelt het hof dat de man draagkracht heeft op basis van inkomen uit arbeid en vermogen. De vrouw heeft geen draagkracht uit inkomen uit arbeid maar wel enige draagkracht op basis van inkomen uit vermogen. Ten aanzien van de draagkracht van de geregistreerde partner zijn onvoldoende gegevens overgelegd. Nu een exacte cijfermatige benadering van ieders aandeel in de behoefte niet mogelijk is acht het hof het redelijk en recht doend aan de onderlinge verhoudingen dat de man vijftig procent van de aanvullende behoefte van de jongmeerderjarige voor zijn rekening neemt en de vrouw en de geregistreerde partner tezamen ook vijftig procent. Wat de ingangsdatum van de wijziging betreft acht het hof het evenals de rechtbank redelijk om uit te gaan van 1 augustus 2012, de eerste dag van de maand volgend op de datum van indiening verzoekschrift, gelet op het feit dat de relevante wijziging betrekking heeft op het feit dat de vrouw op 21 mei 2012 een geregistreerd partnerschap is aangegaan met haar nieuwe partner. Het hof vernietigt de beschikking waarvan beroep en bepaalt dat de man met ingang van 1 augustus 2012 € 258 per maand aan de jongmeerderjarige zal voldoen in de kosten van levensonderhoud en studie.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 20-02-2014

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2014:455

Zaaknummer: HV 200 128 436_01

RECHTSPRAAK

Berekening van kinderalimentatie op grond van het oude stelsel alsmede op grond van nieuwe richtlijnen. Beroep op aanvaardbaarheidstoets.

Bij de echtscheidingsbeschikking van 14 juli 2011 is bepaald dat de man met ingang van de datum van de echtscheidingbeschikking € 219 per kind per maand dient te voldoen in de kosten van verzorging en opvoeding van beide minderjarigen. De man heeft de rechtbank bij dit geding inleidend verzoekschrift verzocht om de kinderalimentatie op nihil te stellen dan wel op een lager bedrag dan € 219 per kind per maand. Bij de bestreden beschikking heeft de rechtbank het verzoek van de man toegewezen en de kinderalimentatie met ingang van 1 juli 2012 op nihil gesteld. De vrouw is in hoger beroep gekomen van deze beschikking. Tussen partijen is niet in geschil dat er sprake is van een wijziging van omstandigheden. Ook de ingangsdatum is niet in geschil. De behoefte van de kinderen is door de ouders bepaald op € 219 per kind per maand en is niet in geschil. Bij de berekening van de draagkracht van de man gaat het hof uit van de periode tot 1 juni 2013 en van de periode vanaf 1 juni 2013. Voor de periode na 1 juni 2013 zoekt het hof aansluiting bij de nieuwe richtlijnen van de Expertgroep Alimentatienormen. Voor de berekening van het inkomen van de man, die zelfstandig ondernemer is, gaat het hof uit van een gemiddelde winst uit onderneming van € 31.959 bruto per jaar. Wat de lasten van de man betreft voert de man aan dat hij van de opbrengst van de verkoop van de echtelijke woning de hypotheekschuld en zakelijke schulden dient af te lossen en dat hij zich geconfronteerd ziet met een restschuld van € 55.904. Het hof acht de door de man opgevoerde restschuld, met uitzondering van een aflossing aan Bureau Zelfstandigen Fryslan, onvoldoende met stukken onderbouwd, zodat het hof daarmee dan ook geen rekening houdt. Uit de door de man overgelegde overeenkomst van geldlening behorende bij een beschikking d.d. 17 oktober 2012 tot verstrekking van een rentedragende lening tot een bedrag van € 20.000 blijkt dat de man deze lening in 30 maandelijkse termijnen van € 555,56 zal moeten aflossen. Deze aflossingsverplichting gaat in op 1 juni 2013. Aangezien deze datum na 1 april 2013 ligt, de datum van inwerkingtreding van de nieuwe richtlijnen, past het hof de nieuwe richtlijnen toe. Het hof begrijpt het betoog van de man ten aanzien van voornoemde aflossing aldus, dat hij hiermee een beroep doet op de aanvaardbaarheidstoets. Omdat de schuld is aangegaan om huwelijks belastingsschulden af te lossen dient volgens het hof met

ingang van 1 juni 2013 met deze aflossing rekening gehouden worden. Wat de woonlasten van de man betreft zal het hof tot 1 juni 2013 rekening houden met de door de man opgevoerde woonlasten. Op grond van de nieuwe richtlijnen wordt bij de beoordeling van de draagkracht van de man forfaitair rekening gehouden met de woonlasten en komt het hof niet toe aan een beoordeling betreffende de woonlasten vanaf 1 juni 2013. Bij de berekening van de draagkracht gaat het hof ervan uit dat minderjarige 1 bij de man zijn hoofdverblijfplaats heeft, zodat voor dit kind geen alimentatie aan de vrouw verschuldigd is. De berekende draagkracht van de man over de periode van 12 juli 2012 tot 1 juni 2013 ad € 393 per maand dient vervolgens over drie kinderen verdeeld te worden, aangezien de man ook de lasten van de jongmeerderjarige draagt. Voor minderjarige 2 is aldus een bedrag van € 131 beschikbaar. Na 1 juni 2013 berekent het hof het netto-inkomen van de man op € 2.550. De draagkracht van de man is dan als volgt: $70\% \times (\text{€ } 2.550 (0,3 \times \text{€ } 2.213 + \text{€ } 850 + \text{€ } 555))$ is € 337 per maand. Verdeeld over drie kinderen is een bedrag van € 117 beschikbaar voor kind 2. Voorts wordt een zorgkorting van 25% toegepast, nu het kind ieder weekend, behalve één weekend in de maand, bij hem verblijft, alsmede de helft van de vakanties. Aangezien de vrouw een bijstanduitkering heeft gaat het hof ervan uit dat zij met € 25 per maand kan bijdragen in de kosten van minderjarige 2. Omdat de draagkracht van de ouders tezamen onvoldoende is om volledig in de behoefte van minderjarige 2 te voorzien, blijft een draagkrachtvergelijking achterwege. Het tekort van € 82 wordt voorts aan beide ouders voor de helft toegerekend. Voor de man betekent dit dat € 41 in mindering komt op zijn zorgkorting van € 55. Het resterende bedrag van € 14 wordt op de door de man te betalen bijdrage in mindering gebracht, hetgeen betekent dat de man vanaf 1 juni 2013 € 112 -/- 14 is € 98 per maand dient bij te dragen. Het hof vernietigt de beschikking waarvan beroep voor wat de nihilstelling voor minderjarige 2 en bepaalt, onder wijziging van de beschikking van 14 januari 2011, dat de man voor de periode van 12 juli 2012 tot 1 juni 2013 € 170 bruto per maand dient bij te dragen en voor de periode vanaf 1 juni 2013 € 98 per maand. Het hof bekrachtigt de bestreden beschikking voor het overige.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 06-02-2014

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2014:1054

Zaaknummer: 200.125.198-01

RECHTSPRAAK

Geen sprake van een natuurlijke verbintenis. Geen sprake van een rechtens afdwingbare verbintenis.

Gedurende de relatie bewoonden partijen ieder een eigen woning. De man verbleef het grootste deel van de week in het eenkamerappartement van de vrouw, in de weekends en in de vakanties verbleven partijen in de woning van de man. In 1999 is uit deze relatie een zoon geboren. In 2003 heeft de vrouw een woning gekocht, waarvoor partijen een gemeenschappelijke hypothecaire geldlening zijn aangegaan. De hypotheeklasten zijn maandelijks door de vrouw voldaan. De vrouw ontving vanaf de aankoop van de woning van de man een bijdrage in de hypotheeklasten van € 400 per maand. Bij beschikking van 16 december 2009 heeft de rechtbank een door de man te betalen kinderalimentatie vastgesteld van € 515 per maand. Bij de vaststelling van de draagkracht heeft de rechtbank rekening gehouden met het bedrag van € 400 per maand dat de man aan de vrouw betaalt als tegemoetkoming in haar hypotheeklasten. Per 1 april 2011 is de man zijn betalingen van € 400 per maand gestaakt. In het vonnis waarvan beroep heeft de rechtbank op vordering van de vrouw voor recht verklaard dat de natuurlijke verbintenis die de man jegens de vrouw had, is omgezet in een rechtens afdwingbare verbintenis en is de man veroordeeld tot betaling aan de vrouw van € 400 per maand met ingang van april 2011. De man is hiervan in hoger beroep gekomen. Het hof stelt de vraag voorop of er sprake is van een natuurlijke verbintenis. Het hof verwijst hierbij naar artikel 6:3 lid 2 aanhef en onder b BW en naar de jurisprudentie van de Hoge Raad. In casu overweegt het hof dat de vrouw niet heeft aangetoond dat zij genoodzaakt was met de minderjarige te verhuizen. Op het moment dat zij de woning kocht woonde zij al vier jaar met de minderjarige in de eenkamerwoning en niet gesteld of gebleken is dat zij reeds eerder voor dan wel vanaf de geboorte heeft getracht andere woonruimte te verkrijgen. Evenmin heeft zij aangetoond dat zij, toen zij de woning kocht, niet in staat was de woonlasten te bekostigen. Daarbij komt dat de man afspraken had willen maken over de hypothecaire schulden en wenste dat de vrouw een schuldbekentenis zou tekenen. Partijen verbleven weliswaar regelmatig bij elkaar in ieders woning, doch zij woonden niet samen. Voorts dient het ervoor te worden gehouden dat zij een gescheiden boekhouding voerden. De bijdrage van de man heeft volgens het hof veeleer het karakter van een afspraak over de verdeling van de woonkosten/kosten van de huishouding tijdens de latrelatie dan een

voorziening op grond van behoefte van de vrouw. Naar het oordeel van het hof kan naar objectieve maatstaf niet geconcludeerd worden dat er sprake is van een dringende morele verplichting van de man ook na het einde van de relatie bij te dragen in de hypotheeklasten van de uitsluitend door de vrouw bewoonde woning. Het hof overweegt voorts dat, indien anders zou moeten worden geoordeeld en er wel sprake zou zijn van een dringende morele verplichting, geoordeeld moet worden dat die natuurlijke verbintenis niet is omgezet in een rechtens afdwingbare verbintenis. Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is het standpunt van de man naar voren gekomen dat hij bereid was de woning aan de houden tot de minderjarige naar de middelbare school gaat. Niet valt af te leiden dat de man een toezegging heeft gedaan de bijdrage te blijven betalen nadat de minderjarige naar de middelbare school ging. Het hof vernietigt, gelet op het bovenstaande dan ook het vonnis waarvan beroep.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 04-02-2014

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2014:216

Zaaknummer: 200.124.808/01

Wetsartikelen: 6:3 BW

RECHTSPRAAK

Het verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming tot ontheffing van het gezag wordt afgewezen. Moeder stelt verblijfplaats niet ter discussie en ontheffing zal haar uit evenwicht brengen.

Deze zaak betreft een verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de Raad) de moeder te ontheffen van het gezag over de minderjarigen. De minderjarigen staan onder toezicht van de stichting en verblijven in het kader van een machtiging uithuisplaatsing vanaf oktober 2007 in verschillende pleeggezinnen en sedert november 2010 in het huidige pleeggezin. De Raad voert aan dat de moeder ongeschikt of onmachtig is haar plicht tot verzorging en opvoeding te vervullen. Hoewel de moeder de huidige situatie lijkt te accepteren, wenst de Raad te voorkomen dat de belangen van de kinderen in het gedrang komen op het moment dat die acceptatie op termijn minder wordt. Er is geen perspectief op terugplaatsing. De moeder geeft aan dat zij beseft dat zij niet voor de minderjarigen kan zorgen, maar zij stemt echter niet in met een ontheffing. Zij wil een goede moeder op afstand blijven en hoopt op een uitbreiding van de omgangsregeling. Met de pleegouders heeft zij een goed contact. De pleegouders geven aan dat zij bij een toewijzing van het verzoek tot ontheffing niet tot voogd benoemd willen worden en de voorkeur geven aan Bureau Jeugdzorg. De kinderrechter overweegt dat de moeder bij de aanvang van de ondertoezichtstelling moeite had met de acceptatie van plaatsing van de minderjarigen in een pleeggezin, mede vanwege het feit dat zij in verschillende pleeggezinnen waren geplaatst. Sedert het moment dat de kinderen samen in het huidige pleeggezin verblijven, is gebleken dat de moeder die verblijfplaats nimmer ter discussie heeft gesteld, dat de omgang thans goed verloopt en dat die in onderling overleg tussen moeder en pleegouders kan worden vastgesteld. De kinderrechter is van oordeel dat het thans ontheffen van de moeder van het gezag daaraan schade zal toebrengen en moeder uit haar evenwicht zal brengen. De kinderrechter acht dit niet in het belang van de kinderen. Uit het rapport van de Raad blijkt dat men bewondering heeft voor de invulling die moeder aan de rol van moeder op afstand geeft en dat het van belang is dat zij bij beslissingen wordt betrokken. De kinderrechter komt tot het oordeel dat het verzoek van de Raad tot ontheffing moet worden afgewezen.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 06-01-2014

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2014:689

Zaaknummer: C/o8/148661/FA RK 13-2572

Wetsartikelen: 1:266 BW en 1:267 BW

RECHTSPRAAK

Doorhaling akte inschrijving echtscheidingbeschikking in registers van de burgerlijke stand. Niet kan worden aangenomen dat vrouw daadwerkelijk in de echtscheidingsbeschikking heeft berust.

Op verzoek van de man is in 2012 de echtscheiding tussen partijen uitgesproken. De vrouw is in de echtscheidingsprocedure niet verschenen. Door de man is namens de vrouw een referteverklaring ingediend. De referteverklaring is gelegaliseerd door de kantoorgenoot van de advocaat van de man. De echtscheidingsbeschikking is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand naar aanleiding van een akte van berusting die is gelegaliseerd door de advocaat van de man. De vrouw heeft zich tot de rechtbank gewend met het verzoek primair doorhaling te gelasten van de akte van inschrijving van de echtscheidingsbeschikking en subsidiair te bepalen dat de akte van inschrijving in de echtscheidingsbeschikking nietig is. De vrouw heeft hiertoe aangevoerd dat zij niet van de echtscheidingsprocedure op de hoogte was. Zij ontkent dat op de ondertekende referteverklaring alsmede op de akte van berusting haar handtekening staat vermeld. De officier van justitie adviseert om tot doorhaling van de akte van inschrijving van de echtscheidingsbeschikking over te gaan. De rechtbank overweegt dat, met het oog op de ingrijpende rechtsgevolgen van een echtscheiding bij het bepalen van het tijdstip van de echtscheiding, grote betekenis aan de eisen van rechtszekerheid dient te worden toegekend. In dit licht moeten dan ook de voorschriften van artikel 1:163 BW, artikel 1:21 BW en artikel 334 Rv worden gezien, alsmede dat naar vaste jurisprudentie geldt dat van berusting slechts sprake kan zijn ingeval een van de partijen een houding heeft aangenomen waaruit in het licht van de omstandigheden van het geval ondubbelzinnig blijkt dat hij of zij zich bij de uitspraak neerlegt. De rechtbank verwijst tevens naar de hogere beroepsmogelijkheid ex artikel 820 lid 1 Rv voor de niet in de echtscheidingsprocedure verschenen echtgenoot. Verklaard is dat de vrouw niet in persoon op het kantoor van de advocaat van de man is geweest en dat de autorisatie van de handtekening van de vrouw bij zowel de referteverklaring als bij de akte van berusting is gebeurd buiten aanwezigheid van de vrouw. Bij de referteverklaring had de man een kopie van haar paspoort bij zich en gaf de man te kennen dat de vrouw geen verweer wenste te voeren tegen de echtscheiding. Niet is gecheckt of de vrouw begreep wat zij ondertekend zou hebben en of het inderdaad ook haar handtekening was. De rechtbank acht deze handelwijze niet correct en in strijd met artikel 5.5

en bijlage 2 van het Procesreglement echtscheiding. Uit deze bepalingen blijkt dat de autoriserende advocaat zich persoonlijk dient te overtuigen van de wens van belanghebbende zich te refereren aan het echtscheidingsverzoek. Hiervan is geen sprake geweest. Dit klemmt des te meer nu bij een referteverklaring het verzoekschrift tot echtscheiding niet hoeft te worden betekend, hetgeen in casu ook niet is gebeurd. Gelet op de tegenstrijdige verklaringen staat volgens de rechtbank niet vast dat de beide handtekeningen ook afkomstig zijn van verzoekster. De voormelde eis van ondubbelzinnigheid brengt mee dat de rechter zich terughoudend moet opstellen bij het aannemen van berusting, gelet op de ingrijpende rechtsgevolgen. Gelet hierop kan niet worden aangenomen dat de vrouw ondubbelzinnig heeft berust. De echtscheidingbeschikking is derhalve niet in kracht van gewijsde gegaan en had, naar het oordeel van de rechtbank, niet ingeschreven mogen worden in de registers van de burgerlijke stand. Op grond daarvan alsmede gelet op de het rechtmatig belang van de vrouw dat de registers van de burgerlijke stand geen onjuiste gegevens bevatten met betrekking tot het moment van de ontbinding van het huwelijk wijst de rechtbank het verzoek van de vrouw toe en gelast de rechtbank doorhaling van de akte van inschrijving van de echtscheidingsbeschikking in de registers van de burgerlijke stand.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 17-07-2013

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2013:6430

Zaaknummer: c05234422

Wetsartikelen: 1:21 BW, 1:163 BW en 334 Rv

RECHTSPRAAK

O’Keeffe/Ierland

Staat moest aangifte van seksueel misbruik van schoolkinderen bevorderen.

Klaagster stelt dat artikel 3 EVRM is geschonden doordat de staat haar niet heeft beschermd tegen seksueel misbruik door een leerkracht op de basisschool. Het misbruik vond plaats in 1973 toen klagster negen jaar oud was. Zij klaagt eveneens over het ontbreken van een effectieve rechtsmiddel (artikel 13 EVRM). De school, die in eigendom was van de bisschop van Cork, werd door het ministerie van Onderwijs erkend. Het schoolhoofd was M, de plaatselijke priester. Tussen 1971 en 1973 werd klagster minstens twintig keer seksueel betast tijdens muzieklessen door een leerkracht (LH). Nadat meer ouders over LH klaagden vertrok hij naar een andere school. Pas in 1997 werd de politie op de hoogte gebracht van het seksueel misbruik en werden LH 386 strafbare feiten met 21 minderjarigen ten laste gelegd. LH bekende, werd veroordeeld in 1998 en ging de cel in.

In 1998 ontving klagster € 44.814 van de Criminal Injuries Compensation Board (CICB). Zij startte ook een procedure voor schadevergoeding tegen LH en de rechtbank kende haar € 305.104 schadevergoeding toe. LH heeft onvoldoende middelen en heeft haar tot nu toe slechts een tiende van dat bedrag betaald. Klagers procedure tegen de staat had geen succes. De staat werd niet aansprakelijk geoordeeld voor de handelingen van LH of het nalaten van M en ook niet voor het eigen nalaten. Niet de staat, maar de kerk was immers werkgever van LH en M. Volgens de rechter had klagster meer succes gehad als ze tegen de kerk had geprocedeerd.

In Straatsburg stelt klagster dat de staat geen adequaat systeem had ingericht om haar tegen seksueel misbruik te beschermen. De gedane betalingen van de CICB en de schadevergoeding hebben alleen betrekking op de aansprakelijkheid van LH, niet van de staat. De meerderheid van de Grote Kamer van het EHRM (elf van de zeventien rechters) verwijst naar zijn vaste rechtspraak over de beschermingsplicht van de staat. Daaruit blijkt dat effectieve bescherming tegen ernstige feiten alleen kan worden bewerkstelligd door strafbaarstelling die ondersteund is door daadkrachtige vervolging. De cruciale vraag is of de staat in 1973 voldoende heeft gedaan om het seksueel misbruik op te sporen en ervoor te zorgen dat de relevante informatie

aan de politie werd doorgegeven. In Ierland is negentig procent van de scholen in eigendom van de katholieke kerk en door de kerk gerund. Daarnaast was de staat volgens de meerderheid ruimschoots op de hoogte van het voorkomen en de frequentie van seksueel misbruik in de scholen. De meerderheid van het EHRM concludeert dat de staat daarom in een mechanisme had moeten voorzien voor de opsporing en het ontvangen en verzamelen van informatie over mogelijke seksueel misbruik, bijvoorbeeld een meldpunt. Om deze reden is artikel 3 EVRM geschonden. De meerderheid is er voorts niet van overtuigd dat klaagster een effectief rechtsmiddel had om haar recht op bescherming door de staat geldend te maken, waardoor ook artikel 13 EVRM is geschonden. De staat moet haar € 30.000 schadevergoeding betalen.

Rechter Ziemele overweegt in een afwijkende mening dat het beginsel dat de staat kinderen tegen seksueel misbruik dient te beschermen niet nieuw is en in ieder geval sinds de Universele verklaring inzake de rechten van het kind (1958) bekend is. Rechters Zupančič, Gyulumyan, Kalaydjieva, De Gaetano en Wojtyczek oordelen in een gedeeltelijk afwijkende mening dat de staat niet aansprakelijk kan worden gehouden voor feiten die pas na twintig jaar onder de aandacht van de autoriteiten worden gebracht. Deze rechters hechten eraan dat de staat, toen uiteindelijk aangifte werd gedaan, doortastend en effectief is opgetreden. De feiten die zich in 1973 voordeden moeten worden beoordeeld in het licht van het internationale recht, zoals dit op dat moment voordeed, aldus deze rechters. De EHRM-rechtspraak waarop de meerderheid zich baseert (inzake de verplichting tot opsporing en aanmoedigen van melding van misbruik) dateert immers van veel later dan 1973. Deze rechters zijn er ook niet van overtuigd dat indien de ouders destijds een klacht bij het ministerie van Onderwijs hadden gebracht, het ministerie geen actie zou hebben ondernomen. Waarom, vragen deze rechters, zou de staat verantwoordelijk moeten worden gehouden voor het zwijgen van deze ouders? Ook stellen zij dat uit niets blijkt dat een meldsysteem tot effectieve bescherming van klaagster geleid zou hebben. Ook rechter Charlton kan zich niet vinden in het oordeel van de meerderheid, die volgens hem onvoldoende aandacht heeft gehad voor het verschil tussen de aansprakelijkheid van de staat voor de handelingen van LH en M, en de verantwoordelijkheid van de staat voor diens eigen handelingen en nalaten. Hierdoor is de staat verstoken gebleven van de gelegenheid aan te kunnen tonen dat hij gelet op de kennis van zaken in 1973 en de feiten in zijn eigen handelingen en nalaten niet tekort is geschoten.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 28-01-2014

Zaaknummer: 35810/09

RECHTSPRAAK

Zhou/ Italië

Kinderbeschermingsautoriteiten moeten kwetsbare ouders eerst helpen.

Door een ischemie (tekort aan zuurstof) opgelopen tijdens de bevalling is klaagster – een alleenstaande moeder en een vreemdeling – na de geboorte niet in staat om voor haar kind te zorgen. Direct na de geboorte wordt klaagster samen met haar kind in een moeder-en-baby-opvang geplaatst. Na enkele maanden krijgt moeder werk in een andere stad. Daar is geen moeder-en-baby-opvang. De autoriteiten beslissen derhalve de baby in een instelling te plaatsen. Vervolgens krijgt moeder werk in een ziekenhuis. Nu heeft ze vanwege ploegdiensten moeite om het kind op te vangen en plaatst ze het in een pleeggezin. Hiermee gaan de autoriteiten akkoord. Maar drie maanden later laten deze pleegouders weten dat zij het kind overdag niet kunnen opvangen. Drie jaar later plaatst klaagster haar kind bij kennissen als ze zelf aan het werk is. De autoriteiten vinden dit niet goed. Zonder andere opties te onderzoeken, plaatsen de autoriteiten het kind bij andere pleegouders en nemen stappen om de band tussen moeder en kind te laten beëindigen. De moeder mag het kind twee dagen bezoeken. Enkele maanden later wordt dit bezoekrecht beperkt tot één uur per veertien dagen. De maatregelen vinden steun in een psychologisch advies met de strekking dat moeder door haar werk niet in staat is voor haar kind te zorgen en de opvoeding telkens bij andere mensen uitbesteedt. Ze zou hierdoor niet in staat zijn hem op te voeden. Moeder wendt tevergeefs rechtsmiddelen tegen deze maatregel aan. Het EHRM stelt dat de verbreking van de band tussen ouders en hun kinderen alleen in bijzondere omstandigheden gerechtvaardigd is, zoals indien aangetoond is dat de ouders onwaardig zijn of dat de verbreking noodzakelijk is in het belang van het kind. Het EHRM geeft aan dat de cruciale vraag is of de autoriteiten, alvorens over te gaan tot verbreking van de band tussen moeder en kind, alle redelijke maatregelen hebben genomen om het mogelijk te maken dat het kind door zijn eigen moeder kon worden opgevoed. Het EHRM merkt op dat de autoriteiten te weinig hebben gedaan om het contact tussen moeder en kind in stand te houden. Maar het EHRM gaat verder en stelt dat in dit geval ook de scheiding van tussen moeder en kind niet had mogen plaatsvinden. De autoriteiten hebben volgens het EHRM niet voldoende onderzocht wat het effect is voor moeder en kind van de verbreking van hun onderlinge band en evenmin hebben zij minder

drastische maatregelen overwogen. Het EHRM overweegt dat de moeilijkheid waarmee de moeder te kampen heeft de gevolgen zijn van ziekte. Er is weliswaar een opvoedingstekort, maar de autoriteiten hebben vastgesteld dat het feit dat moeder niet in staat is voor haar kind te zorgen niet negatief is voor het kind. Het EHRM oordeelt dat de autoriteiten niet hadden mogen concluderen dat de gronden voor een maatregel van kinderbescherming aanwezig waren. In plaats daarvan hadden zij concrete maatregelen moeten nemen om ervoor te zorgen dat moeder en kind niet gescheiden behoeften te worden. Het EHRM wijst daarbij op de verplichting van de staat om kwetsbare ouders hulp te bieden waardoor zij in staat worden gesteld om hun problemen het hoofd te bieden (EHRM 18 december 2008, nr. 39948/06 (*Saviny/Oekraïne*) en EHRM 18 juni 2013, BJN 134141 (*R.M.S./Spanje*)).

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 21-01-2014

Zaaknummer: 33773/11

RECHTSPRAAK

Cusan en Fazzo/Italië

EHRM veroordeelt patriarchaal naamrecht

Klagers klagen over het feit dat hun staande huwelijk geboren kind Maddalena van rechtswege en zonder de mogelijkheid om hiervan af te wijken de familienaam van de vader draagt. Klagers willen Maddalena de familienaam van de moeder laten geven, maar volgens de Italiaanse regels mag dit niet. Het constitutionele hof onderkent dat artikel 8 EVRM vermoedelijk is geschonden, maar geeft aan dat het probleem op meerdere wijzen kan worden opgelost. Het constitutionele hof oordeelt dat de wetgever de keuze moet maken en dat de rechter niet op de stoel van de wetgever mag zitten. Een meerderheid (zes van de zeven rechters) van het EHRM stelt dat de keuze van de familienaam van hun kind binnen de sfeer van artikel 8 EVRM valt. Het EHRM stelt vervolgens dat de moeder en vader in vergelijkbare situaties verkeren wat betreft het doorgeven van hun familienaam aan hun kind en dat door de wetgeving inzake naamrecht de moeder in een slechtere juridische positie is dan de vader. Een onderscheid op grond van geslacht is derhalve aan de orde, wat slechts met zeer gewichtige redenen gerechtvaardigd kan worden. In de drie EHRM-zaken *Burghartz/Zwitserland* (EHRM 22 februari 1994, nr. 16213/90), *Ünal Tekeli/Turkije* (EHRM 16 november 2005, nr. 29865/96) en *Losonci Rose/Zwitserland* (EHRM 9 november 2010, nr. 664/06) die betrekking hebben op de regels inzake naamvoering van echtgenoten oordeelde het EHRM dat de staat zich schuldig had gemaakt aan discriminatie op grond van geslacht. Het EHRM onderstreept het grote belang bij de uitbanning van discriminatie op grond van geslacht wat de keuze van familienaam betreft. Het streven door de staat om de eenheid van de familie te behouden rechtvaardigt niet een dergelijke discriminatie. Het EHRM concludeert dat de onderhavige regel voortvloeit uit een patriarchale opvatting over de familie die niet verenigbaar is met de gelijkheid van mannen en vrouwen. Rechter Popović kan zich niet bij de beslissing van de meerderheid aansluiten. Naar zijn oordeel hebben de klagers geen nadeel opgelopen en zijn zij geen slachtoffers in de zin van artikel 34 EVRM.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 07-01-2014

Zaaknummer: 77/07